

Sygn. akt I UK 447/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania B. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o jednorazowe odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 kwietnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 3 października 2013 r., sygn. akt V Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2013 r., V Ua [...], Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. oddalił apelację ubezpieczonej B. S. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 20 lutego 2013 r., IV U [...], oddającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. w sprawie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci męża spowodowanej chorobą zawodową.

Od wyroku Sądu Okręgowego ubezpieczona wniosła skargę kasacyjną, w której wniosła o przyjęcie do rozpoznania uzasadniła powołaniem się na występujące w sprawie zagadnienie prawne "sprowadzające się do pytania czy zachowanie zasady bezpośredniości stanowi bezwzględny nakaz w zakresie postępowania dowodowego oraz czy zasadnym jest odstępstwo od tej zasady w

takim zakresie w jakim uczynił to Sąd Okręgowy w K. dopuszczając dowód z opinii biegłego przeprowadzony w zupełnie innym postępowaniu i w zupełnie innych okolicznościach czasowych". Zdaniem ubezpieczonej, która w podstawach kasacyjnych zarzuciła naruszenie art. 227 i art. 278 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy naruszył zasadę bezpośredniości postępowania dowodowego. Skarżąca wniosła o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, jak również o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania za wszystkie instancje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ubezpieczona twierdzi, że wniesiona przez nią skarga powinna zostać rozpoznana z uwagi na konieczność rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego związanego z określeniem sposobu, w jaki sąd cywilny powinien realizować zasadę bezpośredniości postępowania dowodowego. Jednak ta okoliczność nie może być usprawiedliwioną przesłanką przyjęcia skargi do rozpoznania, bo skarga kasacyjna jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądowych, służy zapewnieniu jednolitości wykładni prawa przez sądy powszechne i rozwoju jurysprudencji, a nie eliminacji z obrotu prawnego orzeczenia sądu drugiej instancji, którego rozstrzygnięcie nie odpowiada oczekiwaniom strony skarżącej. Z tej przyczyny argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia muszą pozostawać w zgodzie z podstawą faktyczną i prawną orzeczenia objętego skargą, jak również muszą być adekwatne do podstaw kasacyjnych, na których skarga została skonstruowana. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa (materialnego lub procesowego), w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Chodzi przy tym o

przypadki, gdy określony przepis prawa nie doczekał się wykładni, bądź jest ona niejednolita (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231 oraz z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365). Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 7-8, poz. 51).

Skarżąca nie spełniła powyższych wymagań głównie z tej przyczyny, że nie powołała odpowiedniego przepisu prawa, z wykładnią którego łączy konieczność rozstrzygnięcia postawionego przez siebie problemu prawnego. Ponadto należy zauważyć, że przepisy art. 227 i art. 278 § 1 k.p.c., których obrazę zarzucono w podstawach kasacyjnych nie dotyczą zasady bezpośredniości postępowania dowodowego (do tej kwestii odnosi się art. 235 k.p.c., którego w skardze nie powołano). Postawione przez skarżącą zagadnienie prawne jest więc oderwane od podstaw kasacyjnych. Poza tym należy zaznaczyć, że skarżąca nie powołała się na jakikolwiek zarzut w zakresie obrazy prawa materialnego, gdy tymczasem w postępowaniu kasacyjnym zarzut naruszenia przepisów postępowania może być skuteczny wyłącznie wtedy, gdy zarzucane uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 *in fine* k.p.c.). Tę okoliczność można jednak stwierdzić dopiero wówczas, gdy w skardze zostanie podniesiony adekwatny w konkretnych okolicznościach faktycznych zarzut obrazy prawa materialnego. Skoro skarżąca przy formułowaniu podstaw kasacyjnych ograniczyła się jedynie do wskazania przepisów prawa procesowego (art. 227 i art. 278 § 1 k.p.c.) i nie powołała się na naruszenie żadnego przepisu materialnoprawnego, to Sąd Najwyższy rozpoznający skargę kasacyjną wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach jej podstaw, będąc przy tym związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.), z oczywistych względów nie mógłby stwierdzić, czy zarzucane w skardze uchybienia procesowe rzeczywiście mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy. To zaś prowadzi do konkluzji, że rozstrzyganie przez Sąd Najwyższy postawionego w

skardze problemu związanego z zasadą bezpośredniości nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243).

Przy okazji trzeba zwrócić uwagę (co podniesiono w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku), że w obrocie prawnym funkcjonuje prawomocny wyrok sądowy, na mocy którego odwołanie ubezpieczonej od decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania jej prawa do wypadkowej renty rodzinnej zostało oddalone przy ustaleniu, że zgon męża ubezpieczonej nie był spowodowany chorobą zawodową (wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie o sygnaturze V U [...]). Tym wyrokiem Sądy są związane (art. 365 § 1 k.p.c.), bo spełnienie tej samej przesłanki świadczeń, polegającej na powstaniu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci poszkodowanego wskutek choroby zawodowej, jest wymagane zarówno przy ubieganiu się o rentę rodzinną wypadkową, jak i w przypadku jednorazowego odszkodowania.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]